

BRANDWEER

Fryslân

Gemeente Ooststellingwerf
T.a.v. M. van der Zwaag
Postbus 38
8430 AA OOSTERWOLDE

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweeffryslan.nl
E info@brandweeffryslan.nl

Datum	11 augustus 2021	Behandeld door	M. Koonstra
Onze referentie	UIT/21013430/BRW/BR/RB	Doorkiesnummer	088 22 98 944
Uw referentie	-	E-mail	m.koonstra@brandweeffryslan.nl
Uw brief van	5 juli 2021	Bijlagen	0

Onderwerp Advies concept paraplubestemmingsplan en concept partiële herziening beheersverordening voor kleine windturbines bij agrarische bedrijven in Ooststellingwerf

Geacht college,

Op 5 juli 2021 heeft u in het kader van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening aan ons ter advisering het concept van het 'Paraplubestemmingsplan windturbines Ooststellingwerf' en het concept van de 'Partiële herziening beheersverordening windturbines Ooststellingwerf' toegezonden, met de vraag eventuele opmerkingen aan u te richten.

Er zijn geen exacte locaties beschreven waar men voornemens is één of meer windmolens/ -turbines te plaatsen, maar middels het paraplubestemmingsplan en de beheersverordening met eensluitende regeling worden kleine windturbines (met een ashoogte tot 15 meter) op en aangrenzend aan agrarische bouwpercelen in de gehele gemeente Ooststellingwerf mogelijk gemaakt. Het moet daarbij gaan om windturbines waarvan het opgestelde vermogen van de te plaatsen windturbine(s) is gericht op de eigen behoefte van het agrarisch bedrijf.

Externe veiligheid en overige

Voor windturbines gelden met het oog op de externe veiligheid diverse veiligheidseisen vanuit verschillende soorten wet- en regelgeving. Daarnaast hanteren sommige instanties eigen richtlijnen/ toetsingscriteria.

Onderstaand hebben we vanuit het oogpunt van externe veiligheid gekeken naar een aantal aspecten voor realiseren van toekomstige windturbines. Ook gaan we (kort) in op de richtlijnen/ toetsingscriteria van sommige instanties. De lijst is niet limitatief.

Kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten

Middels het Activiteitenbesluit milieubeheer is onder artikel 3.15a lid 1 en 2 beschreven wat de wettelijke afstand is vanaf kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten tot windturbines. Onder lid 1 is bepaald dat het plaatsgebonden risico (PR) voor een buiten de inrichting gelegen kwetsbaar object, veroorzaakt door een windturbine of een combinatie van windturbines, niet hoger is dan 10^{-6} per jaar (PR 10^{-6}). Op basis van artikel 3.15a, lid 2, geldt voor een beperkt kwetsbaar object een PR 10^{-5} per jaar.

De exacte veiligheidsafstanden in meters zijn vooraf niet te bepalen. Dit omdat deze afhankelijk zijn van turbine type, vermogen, ashoogte e.d. van de windturbine.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21013430/BRW/BR/RB

Pagina 2 van 4

Wij adviseren om aan voornoemde wettelijke risicocontouren tot kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten vast te houden.

Risicovolle inrichtingen conform Bevi

Overeenkomstig het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) worden objecten van hoge infrastructuurwaarde, zoals windturbines, gezien als een beperkt kwetsbaar object.

In het Bevi staan geen bepalingen voor het plaatsen van windturbines bij risicovolle inrichtingen. Een goede ruimtelijke ordening (Wro) houdt wel in dat met risicoverhoging rekening wordt gehouden bij de besluitvorming over een vergunning of bestemmingsplan voor nieuwe windturbine(s).

Bij een nieuwe of gewijzigde vergunning voor een Bevi-inrichting, of een (wijziging van) het bestemmingsplan voor een Bevi-inrichting, moet de risicoverhogende werking van bestaande windturbines wel worden meegenomen in de kwantitatieve risicoanalyse (QRA).

Conform het Bevi wordt op basis van de QRA onder andere getoetst of de inrichting voldoet aan de normen voor het PR en moet het GR worden verantwoord.

Wij adviseren om voor nieuw te plaatsen windturbines bij risicovolle inrichtingen eveneens een PR 10^{-6} contour aan te houden en daarnaast voor een nieuwe of gewijzigde vergunning of bestemmingsplan voor een Bevi-inrichting de uitgangspunten conform Bevi vast te houden.

Buisleidingen

Middels artikel 11, lid 2, uit het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) moet bij de realisatie van een beperkt kwetsbaar object bij een buisleiding rekening worden gehouden met een richtwaarde van PR 10^{-6} .

Een windturbine is een zgn. risico verhogend object. Volgens artikel 11, lid 3, van het Bevb moet bij vaststelling van een bestemmingsplan waarbij een risico verhogend object wordt toegelaten in de directe omgeving van de buisleiding, bij kwetsbare objecten nog steeds worden voldaan aan een grenswaarde voor het PR van 10^{-6} per jaar. Bij beperkt kwetsbare objecten wordt hierbij een richtwaarde van 10^{-6} per jaar aangehouden.

Wij adviseren om aan voornoemde wettelijke risicocontouren vast te houden.

Vervoer gevaarlijke stoffen over transportroutes

Vanuit het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt), bijvoorbeeld m.b.t. tankauto's met gevaarlijke stoffen, bestaat geen verplichting om het toegevoegd risico ten gevolge van een windturbine te beschouwen.

Overige risicovolle objecten

Wij adviseren om ook een PR 10^{-6} contour aan te houden van een windturbine of een combinatie van windturbines tot risicovolle objecten welke niet onder het Bevi vallen (bijvoorbeeld kleinere opslagen met gevaarlijke stoffen). Wanneer een onderdeel van de windturbine een dergelijke installatie of opslag treft staan wij als brandweer ook dan voor een enorme uitdaging.

Richtlijnen/ toetsingscriteria

We merken op dat sommige instanties tevens eigen richtlijnen/ toetscriteria hebben opgesteld m.b.t. windturbines. Zo worden bijvoorbeeld (afstands)regels gehanteerd vanuit:

- Tennet van hoogspanningskabels- en masten tot windturbines.
- Gasunie van hogedruk aardgasleidingen tot windturbines.
- Etc.

De richtlijnen hebben wij niet beschreven in dit advies.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21013430/BRW/BR/RB

Pagina 3 van 4

Wij adviseren om bij de realisatie van windturbines rekening te houden met de richtlijnen/toetsingscriteria van de diverse instanties.

Advies risico's en brandweezorg

Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een advies risico's en brandweezorg te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweezorg.

Voor windturbines zijn de gevaren in twee groepen te verdelen, te weten gevaar voor brand in of aan de windturbine (o.a. blikseminslag, falen van elektrische installatie-onderdelen) en gevaar voor de directe omgeving door het vallen van (onderdelen van) de windturbine (o.a. afbreken van de gondel, knikken en omvallen van de mast, wegslingeren van (delen van) het turbineblad, ijsafwerping).

Bij een brand (hoog) in een windturbine zien wij in eerste instantie geen mogelijkheden om die te blussen. Dit omdat wij niet naar binnen gaan in een dergelijke (smalle) toren van een windturbine. Het zal dan gaan om een zgn. afbrandscenario, waarbij ook de wieken/ rotorbladen kunnen vallen.

Ook bij gevaar voor de directe omgeving zullen wij op veilige afstand opstellen. Eveneens bij aanwezigheid van een opstelplaats voor een hoogwerker zullen we als brandweer zeer terughoudend zijn, helemaal als de windturbine nog in bedrijf is.

Het is dus volledig situatie afhankelijk of wij een inzet met een hoogwerker kunnen plegen.

Wij adviseren om voornoemde, al dat niet in gezamenlijkheid met Brandweer Fryslân, te bespreken met de toekomstige initiatiefnemers van windturbines.

Omgevingswet/ planregels

Met het oog op de ingang van de Omgevingswet per 1 juli 2022 is ons advies, omdat niet alles middels wet- en regelgeving is geregeld voor dergelijke windturbines, om te overwegen om planregels op te nemen in het omgevingsplan. Uiteraard denken wij vanuit Brandweer Fryslân hierin graag mee.

Advies

In overeenstemming met bovengenoemde opmerkingen adviseert Brandweer Fryslân om:

- Aan de onder 'Externe veiligheid' beschreven wettelijke risicocontouren en de door ons geadviseerde risicocontouren vast te houden. Als hieraan wordt vastgehouden dan hebben wij geen aanvullende (wettelijke) adviezen.
- Bij de realisatie van windturbines rekening te houden met de richtlijnen/ toetsingscriteria van de diverse instanties als omschreven onder 'Richtlijnen/ toetsingscriteria'.
- Al dat niet in gezamenlijkheid met Brandweer Fryslân, met toekomstige initiatiefnemers van windturbines te bespreken dat afhankelijk van de situatie, de brandweer bij een incident met een windturbine zeer terughoudend zal optreden.
- Te overwegen om, met het oog op de Omgevingswet per 1 juli 2022, planregels m.b.t. windturbines op te nemen in het omgevingsplan. Dit omdat voor dergelijke windturbines niet alles middels wet- en regelgeving is geregeld.
- Brandweer Fryslân te betrekken bij de verdere uitwerking van onze adviezen en de realisatie van toekomstige windturbines.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21013430/BRW/BR/RB
Pagina 4 van 4

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met M. Koonstra, specialist risicobeheersing van Brandweer Fryslân, te bereiken via 088 - 229 89 44.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,
voor deze,

S. Veerbeek
Clusterhoofd risicobeheersing afdeling Noordwest Fryslân

Deze brief is in een automatisch proces opgemaakt en geaccordeerd en daarom niet ondertekend.